

КОСОВОЈА ПАЊИЦА. U Osovu je, 4 s. od Sokolca put istoka, stećaka. Sva ova mjesta oko Sokolca sastavljaju *Glasinac*¹⁾, te je ovaj predjel u velike na glasu radi predhistoričkih predmeta iz bronzane dobe, a to sam javio, kad sam nabrojio u *Viestniku* mnogobrojne predhistoričke gomile, koje sada najmarljivije proučava kustos zemaljskoga muzeja u Sarajevu. U Dubskom je, u selu Solaci prama Krupnomu Gaju, 3 s. put istoka od Rogatice, golemijeh zidina, pa i četiri golema mramora. Kod Lagjevina je, $\frac{1}{2}$ s. hoda, kod Prače dosta zidina, a u Zagorju su Krbine, daleko od Sarajeva 10 s. blizu Kalinovika, te je i tu nekoliko starina. Na litici Majevice planine na jugo-istoku Hana Šibošice osam je starobosanskih nadpisa. U Stienicama je, daleko od Rogatice 3 s. k sjeveru, stećak s nadpisom i slikama. Samobor je kod sela Kajigana, daleko od Goražda 7 s. hoda put istoka, a to je čuveni grad Herceg-Stjepana. Izpod grada je tursko selo Batovo. Sudička Gradina, više sela Sudića u planini. Gradina je daleko od Goražda 3 s. put sjevera, biva kod sela Gojčevića. Tu je put pokadrman kroz šumu, te je na tomu mjestu preko trideset stećaka. Pričaju seljani, da je tu gospodovala nekakva *Crna Kraljica*. Povrh čuvene crkve *Sv. Gjorgja* u Goraždu nekakva je srušena gradina, a narod hoće, da je i to Hercega Stjepana. Na *Ustikolinama* je, daleko od Foče 2 s. put istoka, crkvin²⁾, a oko nje mramorova s nadpisima. Ovgdje je rimskih ostataka, pa i starobosanskih. Na Borovničima kod Ustikoline je velika starobosanska nekropola, a 3 s. put sjevera daleko od Foče Kraljev je Stō. Presjeka je daleko od Foče 4 s. put sjevera. Tu je mnogo starobosansko mramorje. U Milotini je (džemat Jabuka), daleko od Foče put sjevera 5 s. hoda, nekoliko stećaka, a tako isto u Modropolju, biva 6 s. hoda k sjeveru od Foče. Postolac je daleko od Foče 4 s. hoda put sjevera, te je tu dosta starobosanskih stećaka. Osje je nekropola u Mrežici, a to je mjesto daleko 8 s. k zapadu. Kalinovik je daleko od Foče 9 s. put sjevero zapada, a tu je stećaka na četiri mjesta. U selu je Vrbici nekropola Tetima, biva daleko od Foče 4 s. k istoku. Tu je do 15 stećaka, a na jednomu je nadpis. Daleko od Foče 4 s. put juga na Gjur-gjevici su kod sela nekakve drevne zidine. U Toževcu je, od Foče 6 s. hoda put zapada, stolac Hercega Stjepana. Kod postaje na Černomu je Suhi Vrh. Tu je daleko od postaje $1\frac{1}{2}$ s. put zapada starinska gradina, a uza nju razvalina, pa sve to narod namjenjuje Hercegu Stjepanu, čije

¹⁾ Kaže se, da je u Glasincu kod Sokolca u selu Han-Radjušiću spomenik *Vuka Brankovića*, pa i jest ovgdje blizu selo *Brankovići*, gdje je spomenik s nadpisom Mahmuda Brankovića.

²⁾ Priča se, da su u Ustikolini navrh brijega, povrh crkvine, manastjerske ozidine, a prama tomu su u Cvilini, preko Drine, ostanci gradine. Ovgdje su živjela tri brata Miroje, Ljuboje i Blagoje, pa, kad je sultan Mehmed-Fati osvojio Bosnu, prva su ga dva brata pričekala, te su se isturčila i postala su oba bezima, a treći je brat preveo vojsku preko Drine, al se nije turčio, pa i on je postao spahijom. Njegovi su, biva Blagojevići, držali do zadnjih vremena taj spahiluk, a to je neki biljeg u povjesti Herceg-Bosne.